

COMPRA, LEE, DIFUNDE
La Verdad nº 107
(enero de 2021)
Crisis mundial del
sistema capitalista:
**Los Estados Unidos
y el mundo**

Economia “verda”

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència enviat pel Govern a la Comissió Europea per exposar el seu projecte de despesa dels fons europeus (el nou manà que segons ens diuen salvarà l'economia) es suporta, una vegada i una altra, en dos elements: “transició ecològica” i “transformació digital” de l'economia. En això no fa sinó seguir, al seu torn, les pautes de la Unió Europea, expressades en els documents “Un nou model d'indústria per a Europa”, i “Pacte Verd Europeu”, remesos per la Comissió al Parlament Europeu el 2020.03.10 i el 2019.12.11.

“Transició ecològica” i “economia verda” són els nous talismans, que per als seus defensors signifiquen el futur que ens ha de treure de la crisi. En nom d'ells es justifiquen mesures com la pujada dels combustibles o el peatge de les autopistes, així com el tancament de les mines, les centrals tèrmiques de carbó o de gas, el tancament de les indústries declarades “contaminants” o les pujades desafortunades de les tarifes elèctriques. O l'acomiadament de milers de treballadors.

Cada vegada més, el capital recorre a les alternatives “verds” en política per engreixar aquests plans.

Dues noves mesures

Tot i els intents de Govern per ocultar-ho, han sortit a la llum dues mesures compromeses en aquest pla pel Govern amb Brussel·les, totes dues amb l'excusa “verd”.

En primer lloc, la pujada dels impostos al gasoil. El text del govern subratlla que actualment “gaudeix d'una fiscalitat avantatjosa pel que fa a la gasolina”, tot i que no contamina menys. Per això, es proposa “internalitzar” els seus “costos ambientals” i revisar “les bonificacions existents en alguns carburants”. Parlar de “bonificacions” en un producte que ja pateix un impost de 30,7 cèntims per litre, més un 21% d'IVA (és a dir, que més de la meitat del seu preu són impostos) és intentar enganyar el poble que els paga.

El pla necessita que aquesta “revisió de les bonificacions”, que equipararia de manera “progressiva” la fiscalitat del dièsel a la de la gasolina, es produirà “en el quart trimestre del 2022”. La possible pujada del dièsel ja es va incloure en el projecte de pressupostos de 2021, encara que es va retirar durant la tramitació, per exigència de PNB. El pagarien els propietaris dels 13,5 milions de cotxes dièsel (el 54% del total d'automòbils). Un atac als milers de treballadors que no poden pagar-se

un habitatge a la ciutat en què treballen, i que necessiten anar en cotxe a treballar o a fer compres i gestions. No oblidem que, a França, el moviment de les armilles grogues va sorgir en resposta a una pujada del gasoil.

La segona mesura és posar en marxa peatges a les autopistes. En principi es parla de fer-ho a partir de 2024. En dos mesos la Comissió Europea avaluarà la mesura i a partir d'aquí, un cop esdevingui vinculant, hi ha un termini de quatre anys per aplicar-la, de manera que, arribat el cas, es podria dilatar fins a l'estiu de 2025. la patronal de les autopistes de peatge (SEOPAN) s'ha afanyat a donar suport a la mesura i a oferir els seus mitjans per aplicar-la (naturalment, amb un “mòdic” marge de benefici). El Govern ha parlat d'un cèntim per quilòmetre, però SEOPAN proposa 9 cèntims i al·lega que la tarifa mitjana a la UE és de 12 cèntims per als lleugers i de 19 cèntims per als pesats.

Per implantar la mesura, el Govern ha al·legat raons “ecològiques”, a les quals ha afegit la necessitat d'aportar fons per al manteniment de les autopistes (que tota la vida ha anat a càrrec dels pressupostos de l'Estat). Com si no paguéssim ja un impost de matriculació, impostos als carburants, i cada any un altre impost més “de circulació”. Sindicats i associacions de transportistes han protestat quan s'ha conegut la proposta. El PP, amb la seva demagogia habitual, també s'ha oposat, tot i que el Govern es va afanyar a recordar que Esperanza Aguirre la va proposar el 2012 per les seves autopistes autonòmiques. El ministre de Transports, José Luis Ábalos, ha intentat argumentar que és només una proposta. Tan sols ha trobat el suport d'Íñigo Errejón, que ha pretès desviar l'atenció assenyalant: “La transició ecològica serà justa o no serà. Les mesures per desincentivar el cotxe han d'anar acompanyades de desenvolupament del tren de mitja distància i de mesures compensatòries pels qui més ho necessiten”.

Al final, pretextos ecològics a part, es tracta de recaptar. I per això tot val, menys reclamar a la banca els 60.000 milions que es van gastar en el seu rescat, cobrar impostos a les multinacionals o que paguin els rics.

Les conseqüències de la descarbonització

El Govern s'ha compromès amb Brussel·les a descarbonitzar totalment l'economia per al 2050, per combatre el canvi climàtic. Un bon

propòsit, si no coneguéssim les conseqüències pràctiques de les mesures adoptades, si es fan acceptant les regles imposades pel capital financer i les seves institucions, amb la Unió Europea al capdavant

En nom de la descarbonització s'ha tancat la central tèrmica de carbó d'Endesa a As Pontes (Lugo), que operava des de fa 45 anys. El tancament ha suposat la pèrdua entre 1.500 i 2.000 llocs de treball i un impacte econòmic d'entre 30 i 50 milions d'euros, segons els càlculs del catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de La Coruña Fernando González Laxe.

A Galícia, han tancat en poc temps Alcoa (per la pujada de tarifes elèctriques), la tèrmica d'As Pontes i la fàbrica de pales eòliques de Siemens Gamesa (molta retòrica d'economia verda i energia eòlica, però la multinacional alemanya ha deslocalitzat les seves tres fàbriques espanyoles a Portugal).

La descarbonització ha suposat també el tancament generalitzat de les mines de carbó, en compliment d'una decisió de la UE (la 2010/787 / UE del Consell Europeu).

A principis dels anys 90 del segle passat, Espanya comptava amb 145 mines de carbó. A finals de 2017, ja només quedaven 12 explotacions. El nombre de treballadors va passar de 51.400 el 1985, a uns 30.000 el 1994 i uns 2.000 a l'octubre de l'any 2018.

A Astúries, el resultat d'aquesta política ha estat desastrós. El 1955, Astúries era una regió “rica”, amb xifres de PIB de 109, d'ocupació de 105 i de productivitat de 105 (considerant la mitjana de l'Estat com 100). L'any 2000 les xifres de renda i població ocupada tocaven fons, amb valors de 83 i 86 pel que fa a 100 de mitjana de l'Estat. Les seves conques mineres han perdut més de 41000 habitants des de 2000, el 70% de totes les d'Astúries, que és la comunitat autònoma més envellida de l'Estat (47,5 anys de mitjana, cinc més que el conjunt, la taxa de natalitat és de tot just 1,03)

A Castella i Lleó, el tancament de les mines ha suposat la pèrdua de més de 8.000 llocs de treball ben pagats. Com a Astúries, van prometre plans d'ocupació alternatius, per a una “transició justa”. Però tot just han arribat unes dotzenes de llocs de treball mal pagats.

A Terol, exemple de la “Espanya buida”, el tancament de les mines de lignit d'Andorra i de la central tèrmica que cremava aquest carbó, ha suposat la pèrdua del 40%

del PIB de la província, com assenyalava al febrer de 2018 el director general d'Energia i Mines de l'executiu aragonès, Alfonso Gómez Gámez, en la presentació de la "Plataforma de Regions de Carbó en Transició". Com a alternativa al tancament de la central tèrmica, s'estudia la construcció d'una fotovoltaica que crearà 25 llocs de treball estables, enfront dels 300, entre directes i indirectes, que tenia la tèrmica.

Aquesta política destrueix massivament llocs de treball i comarques, però no suprimeix el carbó sinó que el deslocalitza a països amb mà d'obra més barata.

Al mateix temps, s'importa electricitat del Marroc, produïda en gran mesura en una macrocentral de carbó a Safi, propietat d'una multinacional francesa.

Mentre en nom de l'escalfament global es tanquen mines, centrals i indústries a Europa, les emissions de CO2 a l'Índia van créixer una mitjana del 5,4% a l'any en l'última dècada. Xina emet el 27,8% del CO2 mundial, mentre que les emissions de la Unió Europea amb prou feines superen el 10%. L'excusa "verd" serveix per deslocalitzar la producció de mercaderies i d'energia a països on les multinacionals poden produir més barat sobre la base de la sobreexplotació de les seves classes treballadores. El 1992 Lawrence Summers, llavors economista en cap del Banc Mundial, va declarar: "no hauria el Banc d'encoratjar una major migració de les

indústries brutes als països menys desenvolupats? (...) la lògica econòmica darrere de llençar una càrrega de residus tòxics al país amb salaris més baixos és impecable".

En el cas de l'automòbil, els experts assenyalen que la fabricació de cotxes elèctrics requereix molta menys mà d'obra que els de motor de combustió. I cal assenyalat que a data d'avui, no està clar que l'ús d'automòbils híbrids o elèctrics suposi necessàriament una millora pel que fa a emissions de gasos d'efecte hivernacle o eficiència energètica. Però la majoria de forces polítiques d'esquerra accepten el desmantellament de la indústria d'automoció.

El Pacte Europeu Verd

La Unió Europea i els seus governs pretenen guanyar el suport de la joventut i dels treballadors per la seva política antiobrera que desertitza països sencers. Parlen d'un pacte europeu verd. De quin pacte es tracta? De que els joves que s'han manifestat massivament per "salvar el planeta" donin suport a la "transició ecològica" d'Iberdrola o Endesa?. Que molts treballadors conscients, sindicalistes, que comparteixen aquesta aspiració amb els joves, acceptin la destrucció massiva de llocs de treball?. Com hem assenyalat, això és un engany. Les aspiracions de la joventut i de la majoria, no tenen res a veure amb la "reconversió verda" de les multinacionals.

I això dona la mesura del vernís "ecològic" de totes les forces polítiques de l'esquerra d'aquest règim monàrquic, des del PSOE fins a la pretensió d'Íñigo Errejón d'aixecar un partit verd d'àmbit estatal. És un verd fals, una disfressa verd per al suport que els governs espanyols donen a les multinacionals.

Succeeix el mateix, com veurem en una altra Carta, amb la "transformació digital, que significa avui milers d'acomiadaments i promeses per demà.

No es tracta de cap necessitat "objectiva". Economia verda i transformació digital són termes que encobreixen un vast pla del capital financer per donar una estocada mortal a l'ocupació amb drets i als propis drets, per augmentar els beneficis dels explotadors. A l'argument dels acomiadaments per salvar l'economia i les empreses s'uneix ara el d'acomiar per salvar el planeta. Tot s'hi val per protegir els interessos d'una minoria, dels 2.153 milmilionaris del món, que atresoren més riquesa que 4.600 milions de persones (un 60% de la població mundial).

No acceptem que els acomiadaments i l'empobriment de la classe treballadora siguin una necessitat. Només obeeixen a les exigències del capital, cada vegada més incompatibles amb les legítimes aspiracions de la majoria. L'única sortida és la planificació democràtica de l'economia que, en mans de la classe treballadora, garanteixi un futur per a la classe treballadora i per al planeta.

Els nostres compromisos...

des de 1948

"Pel dret a la tornada, per una Palestina única, laica, democràtica, en tot el territori històric, amb tots els seus components"

www.posicuarta.org

Campanya d'extensió i subscripcions a aquesta *Carta Setmanal*

Si no la reps, et convidem a que la rebis cada setmana. Si la reps, et proposem que subscriguis a altres companyes i companys als quals pugui interessar.

L'elaboració i enviament d'aquesta Carta comporta algunes despeses. El POSI, que l'edita, no té ni vol subvencions, tota la seva activitat i les seves publicacions són finançades exclusivament per treballadores i treballadors, que volen recolzar, en aquest cas, la publicació de la Carta Setmanal. Demanem un suport de 5 EUROS a l'any, o més si us sembla.

Nostre compte corrent en La Caixa és: **2100 2812 51 0200071314**. Indicant: Recolzo Carta Setmanal

Per rebre-la, envia un correu electrònic a: info@posicuarta.org

Pots contactar des: <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

Carrer Desengaño, 12 (1º 3A), 28004 - Madrid
Telèfon: 91 522 23 56 - Fax: 91 521 72 01
<http://www.posicuarta.org>
Busca'ns en Twitter: @posicuarta